

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

4.september 2017

Hørings svar – endringer i rovviltforskriften – skadefellingsbestemmelsen for kongeørn og kongeørnprosjekter

4.3. Departementets vurderinger og forslag

d) Vurdering av kravet om at andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning

Miljødirektoratet har i sin faglige tilrådning blant annet trukket frem kalving i hegn som et tiltak som kan ha god tapsreducerende effekt. I møte i kontaktutvalget for rovvilt 30.8.2017 fikk vi presenterte Ole Gunnar Støen data fra et forskningsprosjekt på bjørnens predasjon på rein i Sverige. I dette prosjektet hadde de blant annet gjennomført kalving i hegn og sett på fordeler og ulemper ved dette. I Støens presentasjon trakk han frem at kalving i hegn ikke egnet som forebyggende tiltak på stor skala, kun i spesielle tilfeller. For at det skulle «lønne seg» meg kalving i hegn måtte man ha kalve tap på 60 %. Beiteområdene i de inngjerdede hegnene ble ødelagte, mye avføring, beiting og tråkk på et sted over lang tid. I tillegg hadde de stort utbrudd av sykdom i et av hegnene som følge av at dyra var samlet i flokk med for stor dyretetthet over tid. I tillegg fikk de merkostnader til fôring i hegnene. Før man går i gang med slike fysiske tiltak og begrensninger på reinsdyrene, som å kalve i hegn, er det viktig at man kartlegger andre ulemper med dette også.

Vi mener erfaringene rundt ulempene ved kalving i hegn som ble gjort i dette bjørneprosjektet må vurderes før man setter i gang tiltak med kalving i hegn i områder med tap til ørn.

Miljødirektoratet skriver i sin vurdering at dyrene bør slippes i skogsområder i den grad dette er mulig for å redusere tap til kongeørn. Vi vil presisere at selv om kongeørna ikke kommer til i disse områdene, kan tapene til gaupe øke ved å holde dyrene i skogen. Videre må man ha i bakhodet at sauene følger vekst utviklingen i beite og følger spireleie oppover i fjellet.

Departementets forslag til endring av § 12 i forskriften

Norges Bondelag, Norsk Sau og Geit og Norsk Bonde- og Småbrukarlag er tilfreds med den foreslåtte endringen i § 12, som gjelder for de to prosjektområdene som er nevnt senere i høringen.

Når forskningsprosjektene er avsluttet og vi ser resultatene, regner vi med det vil gjøres en grundig vurdering for eventuell ny endring i denne forskriften, basert på erfaringene fra prosjektene.

Departementets forslag til endring i kommentarene til § 12

Norges Bondelag, Norsk Sau og Geit og Norsk Bonde- og Småbrukarlag mener det i kommentarene også må legges vekt på erfarings basert kunnskap fra saue- og reindriftsnæringa rundt tapssituasjoner.

Videre mener vi det må presiseres hva som anses som større skadeomfang.

Departementet må rette opp en setning da to ord har bytta plass. Etter oppretting lyder setningen: *...kan det innenfor prosjektområdene på Fosen og i Troms tillates felling av kongeørn forut for skade og uten at det foreligger en akutt skadesituasjon, så fremt det foreligger større fare for skade.*

5.3 Departementets vurderinger og føringer for videre prosjekter

Vi er enige med departementet, når de påpeker at det er det viktig at både småfe og tamrein inkluderes i prosjektene. Departementet viser videre til at det er en forutsetning at beitenæringene selv ønsker å delta i prosjektene, og at havørn inkluderes i studiene. Vi er svært tilfredse med at også havørn skal inkluderes i prosjektene.

Norges Bondelag, Norsk Sau og Geit og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, mener det er viktig at det er full gjensidig innsynsrett rundt all dokumentasjon og alle typer innsamlede data som er inkludert i prosjektene. Fullt innsyn i materialet er nødvendig og konfliktdempende og gjør det lettere for styringsgruppe/arbeidsgruppe å enes om konklusjonene.

Videre mener vi brukerrepresentanter fra sau- og reindriftsnæringa, samt veterinær bør være representert i styringsgruppe/arbeidsgruppe for prosjektene.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser

Norges Bondelag, Norsk Sau og Geit og Norsk Bonde- og Småbrukarlag er tilfredse med at det er satt av 5 år til feltaktivitet i prosjektperioden.

Vi erfarer at beitebrukere som deltar i forskningsprosjekter har økt behov for oppfølging av sine fagorganisasjoner (NB, NSG og NBS), dette må det også tas høyde for i prosjektene.

Med hilsen

Lars Petter Bartnes
Norges Bondelag

Kjell Erik Berntsen
Norsk Sau og Geit

Merete Furuberg
Norsk Bonde- og Småbrukarlag